KAPITOLA 1

KDE ŽIJÍ LIDÉ?

Radka Nedbalová
Michal Staněk

tematický zeměpis pro učitele

vydání 10/2021

V České republice se zeměpis tradičně učí dle jednotlivých regionů a v mnoha případech připomíná pročítání encyklopedie světa se spoustou faktografických údajů, které se žáci učí a poté reprodukují v testech. Málo se zde pracuje s širšími souvislostmi, kritickým myšlením a rozvojem klíčových kompetencí. Existují ale i jiné způsoby pojetí výuky, které jsou běžné v anglicky mluvících zemích. Zde se zeměpis zaměřuje na jednotlivá témata, která se zkoumají v obecné rovině i na konkrétních případových studiích. Tento způsob umožňuje komplexní pohled na svět.

Tematické pojetí zeměpisu je zcela v souladu s RVP a podporu pro ně lze nalézt také v nové Koncepci geografického vzdělávání www.egeografie.cz, která na konkrétních tvrzeních popisuje, co mají žáci v rámci daného tématu zvládat.

Publikace, kterou máte v ruce, vám nabízí konkrétní aktivity rozdělené do tematických kapitol, které vždy shrnuje klíčová otázka v názvu kapitoly. Cílem autorů je, aby každý učitel, který chce učit dle témat, mohl díky této publikaci získat inspiraci pro vedení hodin zeměpisu. Aktivity lze ale zařazovat i jednotlivě dle potřeby a témat výuky, dále je upravovat a například s texty lze pracovat různým způsobem. Vhodným doplňkem tak může být *Moderní didaktika* od Roberta Čapka nebo *Efektivní výukové nástroje pro učitele* od Paula Ginnise, které nabízí stovky nápadů na variace aktivit v hodině.

Aktivity jsou vhodné pro různě pokročilé žáky. Naší snahou bylo nabídnout materiály učitelům běžných základních škol a zahrnout také materiály pro pokročilejší žáky ZŠ či gymnázií. Některé aktivity v sobě zahrnují různé úrovně obtížnosti, jiné (označené ⭐) jsou náročnější a vhodné pro starší žáky ZŠ, gymnázia, případně i žáky středních škol.

Tato kapitola přispívá k naplnění:

a) výstupů RVP ZV

- *Žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.*
- *Žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.*
- *Žák posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.*

b) doporučených tematických tvrzení z Koncepce geografického vzdělávání

- *Přírodní podmínky příznivé pro život lidí jsou nerovnoměrně rozložené. Tomu odpovídá i rozložení osídlení a lidských aktivit, což způsobuje nerovnoměrný tlak na přírodní prostředí v různých částech světa.*
- *Rozložení obyvatelstva na Zemi je primárně podmíněné přírodními podmínkami (přístup k vodě, mořské pobřeží, nížiny, zdroje surovin). V současnosti zpravidla narůstá vliv společenských faktorů (vzdělanost, dostupnost a propojenost významných center, inovace...).*
- *Sídla jsou hierarchicky uspořádaná a na různých regionálních řádech plní odlišné funkce. S klesajícím řádem ubývá množství funkcí, které dané sídlo zajišťuje.*

Obsah:

1. Lidé na světadílech
2. Kde lidé (ne)žijí?
3. Ideální místo pro život
4. Jak se liší život na vesnicích a ve městech?
5. Co potřebuji ke spokojenému životu?
6. Život v extrémním prostředí

1. Lidé na světadílech

Cíl: Žáci popíší rozdíly v hustotě zalidnění světadílů.

Zeptejte se žáků, které světadíly jsou podle nich nejvíce / nejméně zalidněné. Poté rozdělte žáky (nechte je se rozdělit) podle podílu obyvatel na jednotlivých světadílech. Žáci z jednoho světadílu se usadí k sobě na židle.

	Světadíl	Počet obyvatel	Počet obyvatel v procentech	Rozdělení 15 žáků	Rozdělení 20 žáků	Rozdělení 25 žáků	Rozdělení 30 žáků
1.	Asie	4 641 055 000	59,54%	9	12	15	18
2.	Afrika	1 340 598 000	17,20%	3	3	4	5
3.	Evropa	747 636 000	9,59%	1	2	2	3
4.	Severní Amerika	592 072 000	7,60%	1	2	2	2
5.	Jižní Amerika	430 760 000	5,53%	1	1	2	2
6.	Austrálie	43 112 000	0,55%	0	0	0	0
7.	Antarktida	-	0,00%	0	0	0	0

Protože se liší rozloha světadílů a hustota zalidnění, ponechte skupině z jednoho světadílu jen tolik židlí, kolik připadá na jeho rozlohu. Ti, kteří o židli přijdou, se posadí na spolužáka nebo na zem.

	Světadíl	Rozloha v km²	Hustota zalidnění (os/km²)	Počet židlí 15 žáků	Počet židlí 20 žáků	Počet židlí 25 žáků	Počet židlí 30 žáků
1.	Asie	31 033 000	149,55	3	4	5	6
2.	Afrika	29 648 000	45,22	3	4	5	6
3.	Evropa	22 135 000	33,78	2	3	4	5
4.	Severní Amerika	21 330 000	27,76	2	3	4	4
5.	Jižní Amerika	17 461 000	24,67	2	2	3	4
6.	Austrálie	8 486 000	5,08	1	1	1	2
7.	Antarktida	13 720 000	0,00	1	2	2	3

Aktivitu uzavřete otázkami např.:

- Jak se na vašem světadílu cítíte?
- Jak byste svými slovy vysvětlili pojem *hustota zalidnění*?
- Proč si myslíte, že je na některém světadílu vysoká a na jiném nízká hustota zalidnění?

Komentář autorů:
Na tuto aktivitu lze navázat tematikou nerovnoměrného rozdělení bohatství ve světě. Námět i průběh navazující aktivity je dostupný na portálu Zachraň zeměpis zde: https://zachranzemepis.cz/aktivita-ktera-priblizi-zakum-nerovnomerneho-rozdeleni-bohatstvi-ve-svete/

2. Kde lidé (ne)žijí?

Cíl: Žáci s použitím školního atlasu světa určí, jak je zalidněná konkrétní oblast světa (a s pomocí map vysvětlí, proč je daná oblast hustě / řídce osídlená).

Motivační aktivita:

- Vytvoříme 3x pomyslnou plochu 1 km čtverečního (případně můžeme využít převodu jednotek na metry čtvereční); osvědčilo se vytyčit plochu křídou přímo na podlahu učebny nebo použít např. novinové dvojlisty.
- Žáci si jednotlivě vylosují symboly, které rozstříháme z přiložené tabulky (každý žák si může vylosovat obrázek ostrova, domu nebo města).
- Na každou z těchto ploch se přemístí všichni žáci s daným symbolem = tzn. na ploše ostrova bude pouze 1 žák a naopak nejvíce žáků obsadí plochu města.
- Promítneme mapu hustoty zalidnění (využít můžeme např. Atlas dnešního světa) a uvádíme příklady států s nejvyšší / průměrnou / nejnižší hustotou zalidnění. Žáci na každé vymezené ploše vyberou příklady států, které právě představují.
- V rámci reflexe zahrneme měkké dovednosti (od pocitů v nejvíce obsazené skupině až po týmovou spolupráci žáků).
- U starších žáků je možné i detailnější vysvětlení: ekumena / subekumena / anekumena.

Pracovní list:

Žáci se učí vyhledávat informace v mapách a vyvozovat z nich vlastní závěry. Žáci obdrží slepou mapu s vyznačenými místy (včetně jejich názvů) a jedním z vybraných zadání (dle obtížnosti, žáci na druhém stupni by měli zvládnout obtížnost 2).

Obtížnost 1: S pomocí mapy *hustoty zalidnění* určete, jak hustě je oblast zalidněná.
Obtížnost 2: S pomocí tematických map *podnebné pásy* a *povrch Země* určete, jak hustě je oblast zalidněná. Své rozhodnutí zdůvodněte. (Proč tomu tak je?) Následně si svoje řešení ověřte s pomocí mapy s hustotou zalidnění.
Obtížnost 3: S pomocí tematických map podnebné pásy a povrch Země určete, jak hustě je oblast zalidněná. S pomocí dalších tematickým map (zdroje nerostných surovin, doprava ad.) vysvětlete, jaké další faktory přispívají k tomu, že jsou nekteré oblasti hustě osídlené.

Komentář autorů:
Je na uvážení učitele, zda motivační aktivitu využije. Použitá mapa je dostupná na www.visualcapitalist.com/3d-mapping-the-worlds-largest-population-densities/?fbclid=IwAR07DwbePYVNy5bcSgtz2_wHD7vnFXjqycj-q8XcSlbqtRry0YvDcGV605w

Zadání pracovního listu lze upravit i pro jednotlivé regiony (Evropa, Asie ad.)., aby žáci zjistili, jak výrazné rozdíly existují i v rámci jednotlivých regionů.

Startovací otázka:

Co zobrazuje tato mapa?

Kde lidé (ne)žijí?

	NÁZEV MÍSTA	STÁT	HUSTOTA ZALIDNĚNÍ (velmi vysoká / poměrně vysoká / poměrně nízká / velmi nízká)	VYSVĚTLENÍ HUSTOTY ZALIDNĚNÍ Proč je zde vyšší / nižší hustota zalidnění?
A	Fonte Boa			
B	Philadelphia			
C	Golmud			
D	Chatanga			
E	Duisburg			

3. Ideální místo pro život

Cíl: Žáci při společné diskuzi 1) určí, co ovlivňuje rozložení obyvatelstva na Zemi, 2) zvolí s použitím atlasu či internetu místo na Zemi, které odpovídá stanoveným kritériím.

Žáci ve dvojicích vymýšlejí, podle čeho si lidé nejčastěji vybírají místo pro život (např. příznivé klima, dostupnost vody, zaměstnání, školy ad.). Vyzvěte žáky, aby každá dvojice zapsala svůj nápad na tabuli.

Společně se žáky použijte metodu LASO a pojmenujte obecné kategorie zapsaných slov (pro *kino, divadlo* můžete použít *zábava / trávení volného času* atp.). Označte se žáky, které faktory měly velký vliv na rozložení osídlení před 200 lety a které jsou důležité dnes.

Dvojice žáků spojte do čtveřic. Jejich úkolem bude sepsat 5 - 10 kritérií, která by byla pro ně osobně rozhodující, kdyby si vybírali místo pro život v nějaké jiné části světa.

Poté, co si skupina zvolí svá kritéria, mají její členové za úkol najít místa s použitím atlasu či internetu, která by odpovídala stanoveným kritériím.

Svůj výběr skupiny zpracují do podoby plakátu (viz pracovní list) nebo jej rovnou prezentují (s fotografií / mapou).

Komentář autorů:
Pro prezentaci výsledků můžeme využít interaktivní tabuli, na kterou zobrazíme mapu světa. Do té potom jednotlivé skupiny umisťují značku, jenž představuje jejich ideální místo.

Aktivitu lze upravit pro konkrétní region - např. Českou republiku. Zde mohou svůj výběr žáci porovnat s mapou obcí hodnocených dle kvality života zpravy.aktualne.cz/ekonomika/index-kvality-zivota-2020-kde-se-v-cesku-nejlepe-zije/r~82cfd188144811eb8972ac1f6b220ee8/?fbclid=IwAR0we-CcBOd4f3q0ZZFbe74qj6RKidbomkGpdVAEroC9HEM4eEEarDZD-Ac

Ideální místo pro život

NÁZEV MÍST(A):

POLOHA MÍST(A):

KRITÉRIA (DŮVODY) VÝBĚRU:

4. Jak se liší život na vesnicích a ve městech?

Cíl: Žáci definují pojem sídlo a popíší rozdíly v životě ve městě a na vesnici.

Definice pojmu SÍDLO

Motivační citát: "***Všude tam, kde lze žít, lze žít dobře.***" *(Marcus Aurelius)*

Se žáky definujte pojem *sídlo* a společně se zamyslete nad jejich sídelní podobou - od těch nejmenších po ta největší. V přiložené hierarchii je zjednodušený pohled na sídla, který nevychází z klasifikace územních jednotek NUTS (Eurostat), ale slouží zejména mladším žákům pro uvedení do problematiky a základní vysvětlení jednotlivých úrovní osídlení.

Příklady navazujících otázek:

- *Uveďte příklady států, kde jsou velkoměsta současně i metropolí.*
- *Která velkoměsta mají více obyvatel než samotná metropole?*
- *Najděte na internetu i mapě nejbližší městys (městečko).*
- *Ve kterých českých filmech je vyobrazena vesnice?*
- *Kdo zná příklad samoty či osady na venkově?*

Rozdíly mezi městem a vesnicí

Žáci ve dvojici vyplní pracovní list, který se týká výhod a nevýhod života ve městě a na vesnici.

Komu vyhovuje město a komu vesnice

Žáci k profilu několika osob přiřazují velikost sídla, která by jim mohla vyhovovat a svůj výběr zdůvodňují. Mohou navrhnout i název konkrétního sídla, které by mohlo vyhovovat jejich potřebám.

a/ 29-tiletý programátor; svobodný; zajímá se o kulturu (zejména často navštěvuje galerie moderního umění); stravuje se v rychlých občerstveních

b/ 52-letá učitelka; vdaná (2 děti ve starším školním věku); má zálibu v zahradničení; ve svém volném čase pořádá charitativní akce

c/ 36-tiletý právník; ženatý (zatím bez dětí, jeho manželka v současné době těhotná); zaměřuje se na projekty udržitelnosti; aktuálně navštěvuje kurz španělštiny

Komentář autorů:

Problematiku lze uvést také následující reportáží České televize, jenž shrnuje aktuální trendy ve vnitřní migraci v Česku a uvádí konkrétní příklady.

Odkaz na reportáž najdete pod tímto odkazem: edu.ceskatelevize.cz/video/181-vnitrni-migrace-v-ceske-republice?vsrc=tema&vsrcid=obyvatelstvo-sidla

Hierarchie sídel

"Všude tam, kde lze žít,
lze žít dobře."
(Marcus Aurelius)

město
městys
metropole
samota
velkoměsto
vesnice

Hierarchie sídel

"Všude tam, kde lze žít,
lze žít dobře."
(Marcus Aurelius)

město
městys
metropole
samota
velkoměsto
vesnice

Město vs. vesnice

Co je výhodou života ***ve městě****?*

Jaké nedostatky má život ***ve městě****?*

Co je výhodou života ***na vesnici****?*

Jaké nedostatky má život ***na vesnici****?*

Město vs. vesnice

Co je výhodou života ***ve městě****?*

Jaké nedostatky má život ***ve městě****?*

Co je výhodou života ***na vesnici****?*

Jaké nedostatky má život ***na vesnici****?*

5. Co potřebuji ke spokojenému životu?

Cíl: Žáci pojmenují kokrétní příklady občanské vybavenosti, které mají vliv na výběr bydliště a popíší, jak nedostatek služeb může ovlivnit osídlení Česka.

Různě velká sídla mají různou dostupnost služeb, které jejich obyvatelé využívají. To často bývá také významným faktorem při výběru místa, kde budeme bydlet.

Požádejte žáky, aby zapsali, jak daleko to mají k vybraným místům (mohou použít odhad nebo online mapy k určení vzdálenosti / času chůze). Za 10 minut pohodlné chůze ujdeme přibližně 600 metrů.

- *dětské hřiště*
- *veřejné sportoviště*
- *mateřská škola*
- *základní škola*
- *zubní lékař*
- *poliklinika*
- *knihovna*
- *kino*
- *prodejna potravin*
- *nákupní centrum*

Ve trojicích mají žáci za úkol vyplnit pracovní list, dohodnout se a společně zaznačit, jaká je podle nich ideální vzdálenost míst od bydliště. Je vhodné se skupin následně zeptat, co by mělo být nejblíže jejich bydliště / co může být nejdále a proč. Čas by měl být věnovát také reflexi skupinové práce (jak se dařilo dojít ke shodě, co bylo obtížné a jak by šlo postupovat lépe při další skupinové práci).

Následně je možné promítnout tematické mapy ukazující dostupnost vybraných služeb (např. dostupnost primární zdravotní péče) v různých regionech Česka a doplnit je o mapu ukazující, ve kterých oblastech Česka se snižuje počet obyvatel.

Komentář autorů:

Doporučenými zdroji map jsou:

Atlas obyvatelstva www.atlasobyvatelstva.cz

Atlas venkova atlasvenkova.osu.cz/atlas-rozvoje-venkova

Hodnocení a modelování dostupnosti primární zdravotní péče www.natur.cuni.cz/geografie/demografie-a-geodemografie/veda-a-vyzkum/vybrane-projekty/hodnoceni-a-modelovani-dostupnosti-primarni-zdravotni-pece-jako-klicoveho-aspektu-zdravotni-pece-v-cr/souhrnna-studie.pdf

Dostupnost veřejné infrastruktury

Občané chtějí mít služby pohodlně dostupné, nejlépe pěšky. Není však možné, aby každý měl nabídku všech služeb hned vedle svého bydliště. Jak daleko byste chtěli mít danou službu, abyste ji stále pravidelně využívali? Při rychlosti chůze 4 km/h ujdete za 10 min. pohodlně 600 m. **URČETE IDEÁLNÍ POLOHU OD VAŠEHO BYDLIŠTĚ**:

1. dětské hřiště
2. veřejné sportoviště
3. mateřská škola
4. základní škola
5. zubní lékař
6. poliklinika
7. knihovna
8. kino
9. prodejna potravin
10. nákupní centrum

6. Život v extrémním prostředí

Cíl: ***závisí na konkrétním zadání (viz návrhy níže)***

Článek z National Geographic nabízí případovou studii věnující se životu v extrémním prostředí. Je mnoho možností, jak s textem pracovat. Níže naleznete několik návrhů.

Anotace
Metodou sněhové koule (tzn. nejprve ve dvojicích, poté ve skupinkách) žáci sepíší informace, které si zapamatovali po přečtení článku a přišly jim nejdůležitější. Z vlastních podkladů žáci formulují anotaci (souhrn), který bude obsahovat přesně 5 vět. Vymyslet mohou také nový nadpis celého článku.

Filtr klíčových slov
Žáci vyberou 3-5 klíčových slov, které shrnují obsah textu.

Deník
Žáci během čtení označí v textu informace, které je zaujmou (jsou důležité, zajímavé, nejasné atp.). K označené části věty (myšlence) napíší po straně, proč si ji zaznačili (co jim připomněla, proč jim přijde důležitá, co je zaujalo, jakou otázku to v nich vyvolalo atd.).

INSERT značky
Níže uvedené značky pomáhají žákům přemýšlet o textu a porozumět mu. Žáci mohou značky psát k vybraným pasážím, po straně textu nebo informace vypisovat do zvláštní tabulky. Je na učiteli, které značky zvolí a kolik jich bude (dle cíle, který si pro práci s textem stanoví).

✔ *informace, které již znám*
? *informace, kterým nerozumím, potřebuji se zeptat*
! *chci zdůraznit / to mne překvapilo*
+ *informace, které jsou pro mne nové*
- *informace se liší od toho, co jsem si myslel/a (že je správně)*

Komentář autorů:
Na aktivitu lze navázat skupinovou prací, kdy mají žáci vymyslet, jaké jsou konkrétní důvody pro život ve vybraných extrémních podmínkách - arktické oblasti (Sibiř), uprostřed džungle (Amazonie), u aktivní sopky (Indonésie), odlehlých horách (Nepál), na zlomu litosférické desky (Japonsko) atp. Žáci mohou najít související internetové články nebo videoreportáže.
Pokud rádi využíváte techniky dramatizace, žáci ve skupinách připraví skript vlastní reportáže a následně ho představí např. jako televizní vstup do zpravodajské relace. Takovou reportáž je také možné zpracovat v písemné podobě jako novinový článek.

Zlatá horečka vysoko v horách

National Geographic: Zoufalství pohání zlatokopy v Andách k těžbě zlata v nebezpečných a toxických podmínkách

Ve výšce pěti kilometrů v peruánských Andách leží La Rinconada, nejvýše položená osada na planetě a zároveň místo, jehož bezútěšná existence závisí na výšce ceny tamější nejžádanější nerostné suroviny - zlata. Vzhledem k tomu, že se cena tohoto drahého kovu za poslední dvě desetiletí více než pětinásobně zvýšila, proměnilo se kdysi malé městečko ve stínu zasněžené hory Ananea v rozlehlý a nekontrolovatelný shluk plechových chatrčí nahloučených kolem ústí do podzemních důlních prostor a jezera plného odpadků. Štiplavý mráz a nedostatek kyslíku ve výšce 5100 metrů nad mořem nutí i domorodce lapat po dechu. A vzduch je cítit jako sídliště s přechodnou populací asi 30 až 50 000 lidí bez kanalizace nebo alespoň úklidu odpadu.

Většina lidí v La Rinconadě žije v chatrčích z vlnitého plechu, bez tekoucí vody a topení, které by je chránilo před drsným chladem. S nárůstem cen zlata se v posledních desetiletích značně rozrostla i osada, ale chybí v ní základní služby. Tyto podmínky poškozují zdraví pracovníků a ničí andskou krajinu. Ale to neodradí ani obchodníky, ani zpracovatele ve Spojených státech, Švýcarsku a v dalších zemích od nákupu zlata z La Rinconady, ani od jeho zpracování, které ho promění na pruty a oslnivé šperky.

Těžaři provozující neformální doly často žijí mimo La Rinconadu a svěřují těžební úkony důvěryhodnému dozorci - předákovi. Ten řídí horníky, kteří rudu těží pomocí nedostačujícího vybavení, dynamitem a pneumatickými vrtačkami. Drobná zpracovatelská zařízení potom rudu drtí a mísí ji se rtutí nebo s kyanidem, aby se zato extrahovalo. Řetězce obchodníků poté zlato kupují a prodávají dál a i vyvážejí do ciziny.

Velké množství zlaté rudy se často zpracovává pomocí kyanidu. Malé množství rudy se zpracovává ve směsi se rtutí, jež se váže na zlato a vytváří hrudky amalgámu. To lze provést v nádobě podobném bubnu nebo v zařízení, kde se drtí pomocí obrovských kamenů. Horník poté přenechá amalgámovou hrudku kupci, který hořákem odpaří rtuť, až zůstane čisté zlato. Obchodníci i horníci jsou tedy stále vystaveni toxickým látkám ze rtuťové páry.

Řídký vzduch, nebezpečný terén

La Rinconada je nejvýše položená osada na světě. Ve výšce 5100 metrů, stejně vysoko jako základní tábor na Mount Everestu, ztěžuje život nízká hladina kyslíku a zrádný terén. La Rinconada se v posledních třiceti letech rychle rozrůstala, tak jako rostly ceny zlata. Znečištění ze zpracování zlata se usazuje na ledovcích, z nichž pramení andský vodní systém. Ten potom odnáší toxické chemikálie, jako je rtuť, daleko po proudu.

(National Geographic: 07/2021, s. 81-91)

RADKA NEDBALOVÁ

Radka vystudovala Blízkovýchodní studia a Učitelství geografie a základů společenských věd pro střední školy. Již během studií se zajímala o to, jak do výuky co nejvíce zapojovat žáky a předávat jim odpovědnost za vlastní učení. Velkou inspiraci získala v tříletém kurzu Montessori pedagogiky zaměřeném na žáky od 12 do 18 let. Díky zahraničním pedagogickým publikacím i britským učebnicím zeměpisu si vytvořila vlastní materiály pro výuku zeměpisu, který učí v tématech zastřešených velkou otázkou, na kterou se žáky hledá odpověď. Většinu času v jejích hodinách žáci pracují podle několikatýdenních studijních plánů samostatně, ve skupinách a frontální výuka je pouze drobným doplňkem. Žáci tak většinu času tráví objevováním tématu (většinou na základě učitelem připravených materiálů a úkolů) a hledáním odpovědi na otázku.

MICHAL STANĚK

Michal vystudoval Učitelství zeměpisu a společenských věd pro základní školy, dále absolvoval dvouletý vzdělávací program koučovacího stylu vedení žáků, dlouhodobě se zajímá o koncept Filozofie pro děti (známý jako P4C - Philosophy for Children) a také globální rozvojové vzdělávání. Inspiraci do hodin (nejen) geografie s nadšením předává studentům pedagogické fakulty v rámci předmětu didaktiky geografie. Svým žákům na základní škole představuje zeměpis nejčastěji tematickou, projektovou a badatelsky orientovanou výukou (zaměřenou na mezipředmětová a průřezová témata s klíčovou otázkou pro podporu badatelských dovedností u žáků). Aktuálně se do vyučovacích hodin zeměpisu snaží více zapojit prvky formativního hodnocení a responzivní výuky po dvouletém kurzu Zpětná vazba jako základ efektivní výuky.

Napadá vás, jak kapitolu vylepšit? Máte pro nás nějaké doporučení? Budeme vděčni za vaši ZPĚTNOU VAZBU přes odkaz na formulář: forms.gle/uHZnPudBqTxAc4Ed9